

Jaarverslag KNNV Natuurvereniging Walcheren 2025

Bestuur

Het jaar 2025 was voor de KNNV Natuurvereniging Walcheren een goed jaar met veel leuke activiteiten. Op de jaarvergadering van maart 2025 zijn een aantal besluiten genomen om de financiële positie van de vereniging gezond te houden. Dat betrof onder andere een contributieverhoging voor leden en huisgenootleden en het bedanken van excursieleiders en lezingenhouders met een presentje 'in natura' in plaats van met een geschenkbond. Deze maatregelen zijn goed uitgekapt. Het jaar 2025 is afgesloten met een positief saldo (zie verder financieel verslag). Excursieleiders en lezingenhouders kregen als presentje een mooi gebruikt boek uit de boekenkast van een van de leden. Een gebaar dat velen op prijs stelden.

Behalve met excursies en lezingen was de vereniging dit jaar ook actief op het gebied van de planologie. We maakten bezwaar tegen de onzes inziens te forse uitbreiding van Hotel Bos en Duin bij Oostkapelle. We hebben dit bezwaar ook mondeling toegelicht bij de gemeente Veere. Of de uitbreiding doorgaat is nog onduidelijk, omdat er nog een natuurvergunning door de provincie Zeeland moet worden verleend, die overigens nog niet is aangevraagd.

Het bestuur bleef dit jaar ongewijzigd. Marijke Wesseling en Cynthia de Kruijff verzorgden de redactie van De Composiet. Yvonne van Scheppingen en Wilbert Weber namen net als vorig jaar de inhoudelijke en technische kant van de Nieuwsbrief van de vereniging voor hun rekening. Er verschenen dit jaar 10 nummers, allemaal gevuld met leuke berichten en mooie foto's. Naomi Oostinga verzorgde tot november 2025 de website, waarna zij om gezondheidsredenen terugtrad. Het gaat weer goed met Naomi, maar zij kan vanwege de combinatie van een baan met een druk gezinsleven de website niet langer beheren. Secretaris Mieke Grazell heeft daarom de functie van webmaster overgenomen.

Het bestuur heeft in 2025 een begin gemaakt met het aanvragen van de ANBI-status. Dat kon niet worden afgerond, omdat de statuten op één punt moesten worden gewijzigd. Die status zal nu waarschijnlijk in 2026 worden verkregen.

Het bestuur vergaderde in 2025 in totaal 5 maal (23 januari, 4 maart, 28 april, 25 augustus en 17 november). Hanneke Westhoek en Anton van Haperen hebben op 25 januari te Zeist als afgevaardigden deelgenomen aan de Vertegenwoordigende Vergadering van de landelijke KNNV.

Excursies en bijeenkomsten 2025

Behalve excursies en -wandelingen door de diverse werkgroepen (zie hierna) zijn ook verschillende algemene verenigingsactiviteiten georganiseerd. Het betreft met name het volgende:

- Nieuwjaarsbijeenkomst op 11 januari 2025;
- Lezing door Floor Arts van de Vogelwerkgroep Walcheren over strand- en bontbekplevieren op 11 februari;
- Algemene Leden Vergadering op 27 maart met aansluitend een inleiding door Adriaan Wisse over agro-forestry op Walcheren bij het Land van Ons. Daarna heeft Naomi Oostinga (SLZ) een lezing gegeven over akkervogels en patrijzen;

- In het voorjaar heeft in samenwerking met de afdeling Bevelanden een inventarisatie van stinzenplanten in de Manteling (buitenplaatsen Zeeduin en Overduin) plaatsgevonden. Een verslag van deze inventarisatie is gereed en te downloaden via de volgende link: <https://www.floron.nl/Portals/1/het%20blad%2095%20feb%202026%20comp.pdf>
- Een vroege vogelexcursie op 12 april onder begeleiding van Anton van Haperen en Jaap Drijfhout in Oranjezon;
- Bioblitz in de maand mei op Fort Rammekens, met diverse excursies en een afsluitende dag op 24 mei op Fort Rammekens. In een maand tijd werden door bijna 70 waarnemers ruim 1000 verschillende soorten planten en dieren waargenomen in de omgeving van Rammekens (voor details zie: <https://waarneming.nl/bioblitz/17575/rammekens-mei-2025/>)
- Insectenexcursie op Terra Maris o.l.v. Chiel Jacobusse op 26 juli;
- Fossielenexcursie op 30 augustus op de Kaloot met Lex Kattenwinkel en Kees van der Togt van de geologie werkgroep van het Zeeuws Genootschap;
- Mossen- en korstmossenexcursie o.l.v. Anton van Haperen op 27 september op de Vier Hoogte (Oostkapelle);
- Paddenstoelenexcursie o.l.v. Henk Remijn op 11 oktober in het bos bij Rammekens;
- Vogelfietsexcursie naar St Laurens Weihoek op 1 november o.l.v. Anton van Haperen;
- Lezing over muizen en braakballen door Jan Alewijn Dijkhuizen in het kader van het jaar van de woelmuis op 29 november.
- Vogelfietsexcursie naar St Laurens Weihoek op 20 december o.l.v. Anton van Haperen.

Plantenwerkgroep (door Jos de Jong)

De Plantenwerkgroep telde in 2025 21 leden. Hiervan hebben er in het afgelopen jaar 8 tot 10 regelmatig meegedaan met de excursies. Op 29 maart is helaas het in 2024 toetgetreden lid Bert van der Hoef overleden. Er hebben zich het afgelopen jaar geen nieuwe leden aangemeld. We hadden 25 excursies gepland, maar door slechte weersomstandigheden (2x) en te weinig belangstelling(1x) zijn er uiteindelijk 22 excursies doorgegaan. Daarvan waren er 17 in de middag en 5 in de avond. Sommige excursies zijn op een andere datum (meestal donderdag) uitgevoerd of gewisseld met een andere excursie doordat de locatie niet toegankelijk was in verband met de broedtijd. De drie vervallen excursies (klavertjes dijk Westkapelle, weidegebied Soetendaelseweg en Oranjezon West) zullen in 2026 alsnog op de agenda komen. Gemiddelde deelname van alle excursies samen was iets minder dan 5 personen (4,86) per excursie.

Dit jaar is er ook door Floron een plantencursus georganiseerd, waarbij een aantal leden als cursist hebben meegedaan en een aantal hebben meegeholpen met de begeleiding van de cursus in het veld. Het was een succesvolle cursus waarbij de kas van de afdeling weer een beetje is aangevuld, omdat de vereniging (samen met de afdeling Bevelanden) de inkomsten van deze cursus mocht behouden.

Alle resultaten van de waarnemingen zijn (voor mensen die zich geregistreerd hebben) terug te vinden op de verspreidingsatlas (<https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten>)

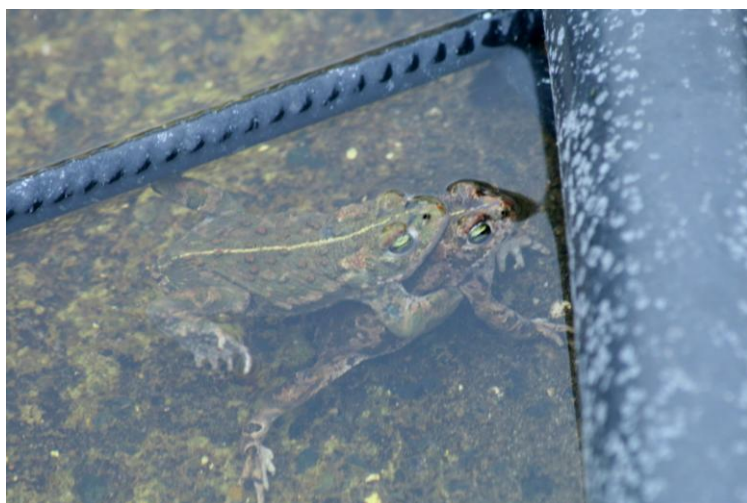
Wandelgroep (door Hilary Jellema-Brazier)

Er werd 11 keer gewandeld op Walcheren in bos, door duinen en op open terrein en ook een keer in Middelburg met gemiddeld 10 deelnemers. Het jaar programma stond op de KNNV-website; alleen voor december werd er van tevoren gepeild of er animo voor was. De wandelingen van

circa een uur of iets langer werden meestal voorgelopen. De wandelingen worden afgesloten met koffie en iets lekkers wat altijd erg gezellig is. Een ontwikkeling van de laatste paar jaar is het gebruik van een Whatsapp-groep. Een week voor de wandeling wordt een gedetailleerde kaart gestuurd voor parkeren en startpunt van de wandeling. (Geen Google maps kaart omdat die niet precies genoeg is). Na de wandeling wordt een verslagje gemaakt en deelnemers sturen foto's van paddenstoelen, plantjes etc., zodat thuisblijvers er ook van kunnen genieten. Het is een erg leuke laagdrempelige activiteit van onze afdeling.

Amfibiewerkgroep Molenwaterpark (door Peter Sneltjes)

Zoals ieder jaar zijn we ook dit jaar begonnen met het verversen van water in de schalen in het Molenwaterpark. Het verversen is nodig om predatoren zoals libellenlarven, roofkevers en vissen zoals stekelbaarsjes weg te krijgen. Ook worden zich ontwikkelende waterplanten zo verwijderd. Dit is nodig om een pionierssituatie te creëren waarin rugstreeppadden zich bij uitstek thuis voelen. Begin maart is het eerste kikkerdril van de bruine kikker op verschillende plaatsen te vinden. Een paar weken later liggen de verschillende waterpartijen vol met klompen kikkerdril. In april wemelt het in het water van de kikkervisjes van de bruine kikker en zijn ook de gewone padden druk in de weer om eisnoeren te produceren. Pas eind mei zijn de eerste eisnoeren van de rugstreeppad zichtbaar. De Calamitaschaal, deze ligt in het zogenaamde beschermde deel van het park, is favoriet bij de rugstreeppadden. Er zijn dit jaar 18 eisnoeren gevonden. Deze eisnoeren bestaan uit een lange soort veter van vaak wel twee meter lang met twee rijen eitjes. In de grote vijver in het park zijn in het ondiepe deel moerasplanten geplant om een soort moerasgebied te creëren waardoor de jonge padjes van de gewone pad makkelijker het land op kunnen kruipen. Dit moerasgebied is ook in trek bij o.a. de keizerlibel die er na een paar dagen al eitjes in afzette. De wadi's stonden in de loop van 2025 lekker vol met water waardoor diverse libellen en juffers te zien waren. Verder is de bunker, die in het park staat, in trek bij vleermuizen. Eind 2025 hielden 7 watervleermuizen daar hun winterslaap. Het park begint zich steeds meer te ontwikkelen. Verschillende diersoorten hebben in het park hun leefgebied gevonden: egel, gewone dwergvleermuis en diverse vogelsoorten zoals wilde eend en grote bonte specht. Ook was er een melding van een ijsvogel.

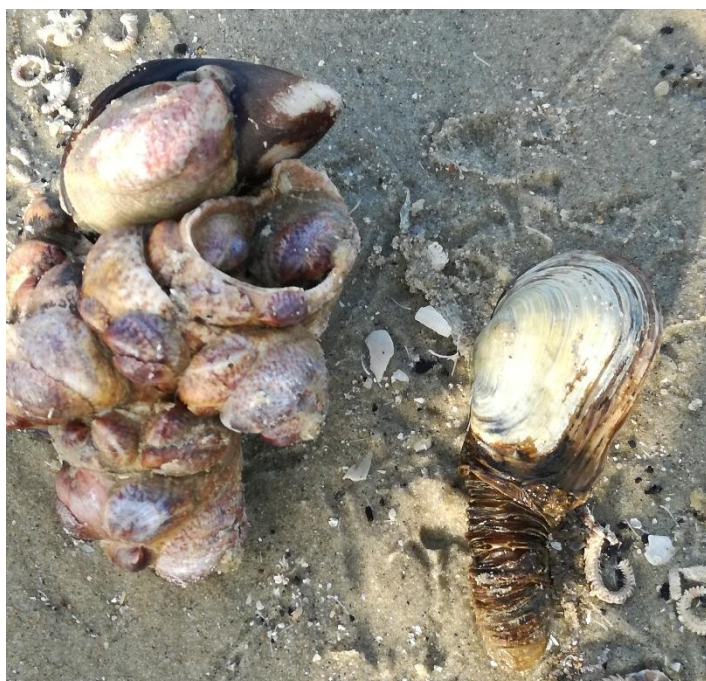
Rugstreeppadden in amplex (paarhouding) [foto Peter Sneltjes]

Strandwerkgroep Neeltje Jans (door Marijke Wesseling)

Inleiding

De strandwerkgroep Neeltje Jans heeft zich in 2025 ingezet voor het monitoren van de aangespoelde wieren, schelpen en andere organismen of restanten daarvan. De resultaten gaan naar de Stichting Anemoon, zij beheren een database van alle SMP groepen wat staat voor Strand aanspoelsel Monitoring Project (SMP). Er zijn er 20 in Nederland en 3 in België. Onderweg op Neeltje Jans over het traject van 2 km nemen we indien mogelijk ook afval mee. Dit verslag biedt een overzicht van onze activiteiten en resultaten van het afgelopen jaar.

SMP Neeltje Jans

Gestart:	September 2000
Opgericht door:	Petra Sloof en Ria Verhagen
Locatie:	Zuidkant werkeiland Neeltje Jans, gemeente Vrouwenpolder
Starttijd:	30 minuten voor laagwater
Duur:	Variabel van 1 tot 3 uur
Lengte traject:	2 km
Frequentie:	Nieuwe maan en volle maan om de 14 dagen dus
Loopdagen:	Wisselend, zoveel mogelijk alle dagen van de week een keer
Aankondigingen:	KNNV Walcheren en Bevelanden, IVN Walcheren, Het Zeepaard
Aantal deelnemers:	Gemiddeld 4
Coördinatoren:	Elly Jacobusse en Marijke Wesseling

Nieuwe strandwachten zijn van harte welkom, email: m.g.wesseling@zeelandnet.nl-

Publiciteit

In verband met de landelijke Anemoon dag, die sinds de coronacrisis voor het eerst weer is gehouden op 1 november 2025, is een poster gemaakt voor de werkgroep op Neeltje Jans door Julia van Beinum, zie boven.

Activiteiten

Onze groep is in 2025 totaal 24 keer bij elkaar geweest. Dit betekent dat we om de 14 dagen, bij nieuwe maan en volle maan een half uur voor laagtij aan de slag gaan. We beginnen bij de eblijn en lopen daarna langs de vloedlijn. Alles wordt genoteerd en thuis verwerkt tot een verslag voor de Stichting Anemoon. Wij werken nog niet met de SMP-webapp, maar leveren onze waarnemingen via een Excel bestand aan. Ook is het nodig dat sommige vondsten thuis gedetermineerd worden. Voor de wieren is Anne Fortuin de specialist. Het opstellen en verzenden van de waarnemingslijst wordt door Marijke Wesseling gedaan, ieder lid ontvangt een waarnemingslijst. De jaarplanning verzorgt Elly Jacobusse.

Doel:

- Het signaleren van populatieveranderingen in de nabije kustzone van circa 80 mariene soorten uit tal van diergroepen, wieren en planten.
- Het verkrijgen van ecologische kennis met betrekking tot jaarfluctuaties en seizoen fluctuaties.
- Het signaleren van nieuwe diersoorten, waaronder exoten.
- Het aandragen van informatie ten behoeve van natuurbeleid en natuurbehoud.
- Het vergroten van de belangstelling, de kennis en de waardering voor de Nederlandse onderwaternatuur.

Deelnemers

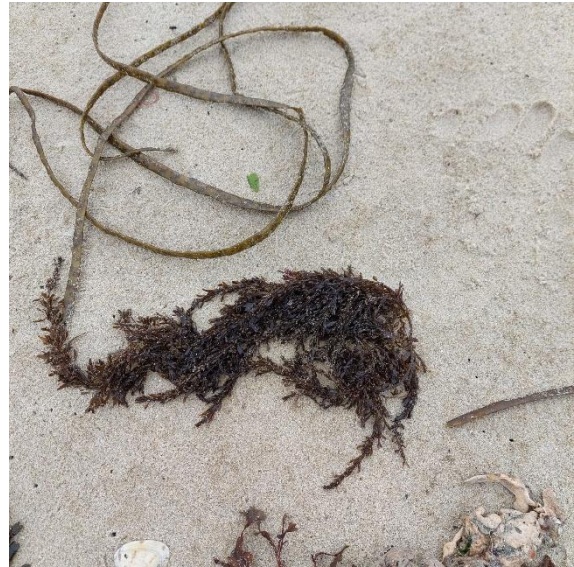
Gemiddeld zijn we met 4 tot 5 personen, per bijeenkomst, op pad geweest. 4 maal zijn er gasten meegegaan. Het is vrij om een keer met ons mee te lopen ook al wil je niet persé lid worden van de groep.

Communicatie

Onze Whatsapp-groep, die momenteel 17 leden telt, speelt een belangrijke rol. Via deze groep worden bijeenkomsten gepland, updates gedeeld en motiveren we elkaar om actief betrokken te blijven bij het wel en wee van de zee en haar organismen.

Vondsten

Neeltje Jans is een prachtige plek om naast de schelpen ook de wieren te leren kennen. Naast de voorgedrukte soorten op de lijst vinden wij gemiddeld 16 extra soorten. Met als uitschieter 25 augustus, met 26 zg. bijschrijfsoorten. Vanuit het Kanaal spoelen ook allerlei wieren aan op Neeltje Jans. Een voorbeeld hiervan is het Riemwier (*Himanthalia elongata*) afkomstig van de Franse of Engelse kust. Op de voetjes of in de plooien van dit wier kunnen weer 10 tallen diertjes voorkomen. Wij troffen dit op 9 november. Op die dag vonden we 16 nieuwe soorten, waaronder 8 mosdiertjes met name dus op het Riemwier. Hieronder een voorbeeld van zo'n vondst op Riemwier, de Spiraalkokerworm.

li. boven: Schilferige dekschelp (*Heteranomia squamula*)

re. boven: Riemwier (*Himanthalia elongata*)
Japans bessenwier (*Sargassum muticum*)

Li. onder: Spiraalkokerworm (*Spiralis borealis*)

Conclusie

Dankzij dit project weten we nu veel meer over populatieveranderingen van de mariene soorten die vlak voor de kust leven. Opvallend was dit jaar de toename van de Venus schelp (*Chamelea striatolata*), m.n. ook levend aangespoelde exemplaren.

Bent u geïnteresseerd in meer, dan kunt U de waarnemingslijsten inzien

via: Marijke Wesseling m.g.wesseling@zeelandnet.nl, ellyjacobusse@gmail.com of de Stichting Anemoon <https://www.anemoon.org>

U bent ook altijd hartelijk welkom een keer mee te lopen.